

ÅRSRAPPORT 2013

ARENDALE KOMMUNALE
PENSJONSKASSE

ÅRSBERETNING – REGNSKAP 2013

Arendal kommunale pensjonskasse

INNHold

Hovedtall	4
Styrets beretning	5
Resultatregnskap	12
Kontantstrømsanalyse	16
Noter til regnskapet	17
Revisjonsberetning	32
Aktuarberetning	34

Hovedtall

Nøkkeltall (1000 kr)	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Premieinntekter	216 785	216 488	184 684	140 098	143 415	194 275
Eliminert underskudd	121 000					
Finansinntekter netto	195 460	164 186	5 209	133 364	115 232	-16 028
Pensjonsutbetalinger netto	71 428	64 657	58 868	51 279	47 094	41 327
Driftskostnader	8 816	6 979	6 816	5 535	4 770	4 494
Pensjonsforpliktelser egne ansatte	3 436					
Forvaltningskapital	2 441 205	2 008 351	1 786 831	1 662 887	1 409 322	1 253 649
Premiereserve	1 898 623	1 547 861	1 340 302	1 197 631	1 090 065	1 007 000
Erstatningsavsetninger	44 274					
Premiefond	52 341	47 088	116 263	99 500	64 824	98 086
Tilleggsavsetninger	62 928	22 928	22 928	25 000	15 000	
Kursreguleringsfond	126 041	123 913	57 892	92 032	38 329	0
Egenkapital	245 437	187 125	195 166	201 922	162 573	146 209
Sikkerhetsfond						
Risikoutjevningfond	3 629	3 629	3 629	3 629	3 629	4 899
Skatter	5 297	35 633	11 220			

Forholdstall

Driftskostnader i % av:

Forvaltningskapital	0,36%	0,35%	0,38%	0,33%	0,34	0,36
Bokført avkastning	10,35%	4,67%	5,03%	4,93%	6,04%	3,31%
Verdijustert avkastning	9,73%	9,10%	2,80%	9,30%	13,05%	-4,62%
Kapitaldekning	12,78%	12,65%	15,22%	16,84%	18,17%	20,19%
Dekningsgrad	100,00%	95,04%	95,20%	92,77%	88,24%	89,10%

Medlemsbestand

Aktive	2 876	2 744	2 513	2 310	2 204	2 153
Oppsatte rettigheter	3 803	3 477	3 392	3 336	3 216	3 011
Alderspensjonister/AFP	657	590	588	609	567	504
Uførepensjonister	605	599	583	590	586	559
Ektefellepensjonister	116	110	105	103	108	107
Barnpensjonister	9	8	8	8	9	9
Sum medlemmer i alt	8 066	7 528	7 189	6 956	6 690	6 343

STYRETS BERETNING

Arendal kommunale pensjonskasse ble opprettet 1. juli 1916 av Arendal kommune. Pensjonskassens formål er å yte pensjoner til medlemmene og deres etterlatte i henhold til pensjonskassens vedtekter, samt å yte god service til medlemmer, pensjonister og arbeidsgivere.

Pensjonskassens kontorer er lokalisert i 2.etasje, Teaterplassen 3.

Pensjonskassen er underlagt de samme lover og forskrifter som gjelder for finans- og forsikringsbransjen og er under tilsyn av Finanstilsynet.

Pensjonskassens årsregnskap er satt opp i henhold til forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak av 20.12.2011 gjeldende fra 01.01.2011.

Organisasjon og ledelse

Alle funksjoner i pensjonskassen er skilt fra kommunens øvrige virksomhet. Pensjonskassens midler holdes adskilt fra kommunens, og pensjonskassen hefter ikke for kommunens forpliktelser.

Styret

Pensjonskassen er en egen juridisk enhet med pensjonskassens styre som høyeste besluttede organ.

Styret har arbeidsgiveransvaret for de ansatte i pensjonskassens administrasjon.

Styret velges for samme periode som bystyret, og består av 5 medlemmer med personlige varamedlemmer. 2 medlemmer oppnevnes av arbeidstakernes organisasjoner blant innskuddspliktige medlemmer i pensjonskassen og pensjonistene. I hht vedtektenes § 3-1, som ble gjort gjeldende fra 1.1.2008, skal bystyret oppnevne 3 medlemmer med personlige varamedlemmer til pensjonskassens styre, hvorav 1 medlem med varamedlem ikke skal ha tilknytning til pensjonskassen eller arbeidsgiver, foretak, forening eller annen institusjon med pensjonsordning i pensjonskassen.

Følgende medlemmer og personlige varamedlemmer er valgt inn i styret for Arendal kommunale pensjonskasse for perioden 1. november 2011 – 31. oktober 2015:

Oppnevnt av Bystyret:

Styremedlemmer

Anders Kylland (Frp)

Nils Johannes Nilsen (Ap)

Anne-Marie Beyer Larsen (uavhengig)

Personlige varamedlemmer

Gunn Kåss (Frp)

Karl Mork (Ap)

Jan Willy Jensen (uavhengig)

Oppnevnt av arbeidstakernes organisasjoner:

Styremedlemmer

Trygve H. K. Hanssen (FF)

Anne Lise Kirkedam (Delta)

Personlige varamedlemmer

Astri Johansson (FF)

Øystein Neegaard (UF)

Styret består av 3 menn og 2 kvinner. Likestillingsloven er oppfylt ved at 40% av styremedlemmene er kvinner.

Pensjonskassens styre har valgt Anders Kylland til styrets leder og Trygve H.K. Hanssen til nestleder.

Det har i 2013 vært avholdt 8 styremøter.

Agder-Team Revisjon AS og aktuar Pål Lillevold møter samtidig på minst 2 styremøter pr. år.

Administrasjon

I administrasjonen er det 4 ansatte, fordelt på 4 årsverk. 1. april 2013 ble Frode Thorkildsen ansatt som ny adm. direktør i pensjonskassen. Tidligere adm.direktør Helga B. Rose gikk av med pensjon 30.juni 2013.

Pål Lillevold er ansvarshavende aktuar og forsikringsteknisk rådgiver for pensjonskassen.

Agder-Team Revisjon AS er revisor for pensjonskassen.

Arendal Revisjonsdistrikt IKS er rådgiver og kontrollorgan i hht kapitalforvaltnings-forskriften for pensjonskassen.

Pensjonskassen har avtale med rådgivende lege Brynjulf Barexstein ved behandling av søknad om brutto uførepensjoner.

Pensjonskassen har avtale med Sparebanken Sør om forvaltning og depot av utlånsmassen.

Pensjonskassen har avtale med Atecon Finans AS v/ finansrådgiver Tormod Andreassen om rådgivning ved handel av verdipapirer.

Pensjonskassen har avtale med Gabler AS om programutvikling og brukerstøtte for ajourhold

av medlemsbestand, pensjonsberegning og forsikringsteknisk beregning. Programmet går under benevnelsen Gabler Kompas. De fleste kommunale pensjonskasser har inngått avtale om sentral driftsløsning med Gabler AS.

Pensjonskassen er omfattet av avtale om overføring av pensjonsrettigheter mellom offentlige pensjonsordninger. Arbeidstakere som har vært innmeldt i flere offentlige pensjonsordninger vil, etter avtalen, få pensjon som om de hele tiden hadde vært medlem av en og samme pensjonsordning.

Pensjonskassen er medlem av interesseorganisasjonen Pensjonskasseforeningen NPF som organiserer kommunale/fylkeskommunale/private, selvstendige pensjonskasser. NPF er høringsinstans for endringsforslag innen finans og pensjon som berører tjenestepensjonsordningene, og tilbyr kurs, samlinger og veiledning overfor sine medlemmer. Pensjonskassen er medlem av Kommunenes Sentralforbunds arbeidsgivervirksomhet for bedrifter, KS Bedrift.

Trykderetten er ankeinstans for vedtak som vedrører pensjon og samordning. Arbeidsmiljøet i pensjonskassen er godt, og virksomheten forurenser ikke det ytre miljø.

Kapitalforvaltning

Finansavkastningen

Pensjonskassen oppnådde en verdijustert avkastning på 9,7 % (9,1%). Avkastningen er 1,4%-poeng bedre enn referanseindeksen som var på 8,3%. Referanseindeksen reflekterer gjennomsnittet av andre norske pensjonskasser og livselskapene.

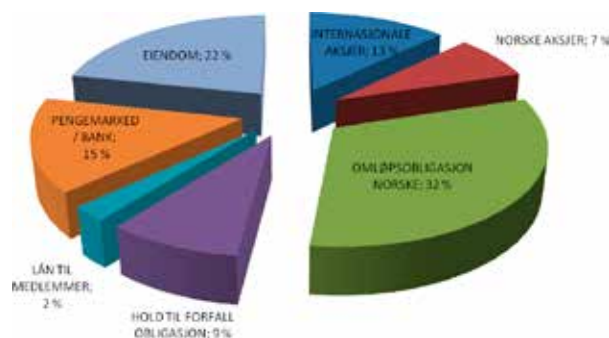
Figur 1 – Tidsvektet avkastning for Arendal kommunale pensjonskasse sammenlignet med referanseindeks.

Porteføljeavkastning 01.01.2013 - 31.12.2013

	Arendal kommunale pensjonskasse	P&F indeks	Referanseindeks
Norske aksjer	19.5%	22.4%	23.6%
Utenlandske aksjer	24.6%	27.2%	27.3%
Norske obligasjoner	7.8%	4.4%	1.2%
Pengemarked/Bank	3.4%	2.6%	1.4%
Eiendom	8.6%	6.3%	
Utlån	3.3%	3.7%	1.6%
Annet	3.7%	13.8%	1.4%
Total	9.7%	8.3%	

Tabell 1 – Kapitalavkastning Arendal kommunale pensjonskasse sammenlignet med P&F-indeks (Pensjons & Finans-indeks) og aktuell referanseindeks.

Forvaltningskapitalen var ved årets utgang 2.441 millioner kroner (2.008 millioner kroner), en økning på 21,56% (12,37%). Kapitalen var pr 31. desember 2013 allokert som vist i figuren under.

Figur 2 – Aktiva allokering pr 31.12.2013 – Arendal kommunale pensjonskasse

Styrets intensjon er å forvalte kapitalen på en sikker måte med lav risikoprofil. Målet er likevel å oppnå en god avkastning og å spre kapitalen i ulike typer verdipapirer.

Adm. direktør har delegert myndighet til å godkjenne verdipapirhandel innenfor vedtatte rammer.

Finansiell risikostyring og soliditet

Pensjonskassen søker å oppnå en finansavkastning på sin finanskapital som står seg i det lengre tidsperspektiv i forhold til lønnsvekst og inflasjon. Samtidig stilles også høye krav til årlig avkastning som det er utfordrende å oppnå med dagens meget lave renter. Det innebærer at Pensjonskassen i sin finansforvaltning må plassere i verdipapirer og fond som innebærer risiko for svingninger og endog verdifall, men som også samlet

og ved gode plasseringsvalg gir høyere avkastning enn plasseringer som har liten eller ingen finansiell risiko. Sentralt i ivaretagelsen av så vel kortsiktige som langsiktige målsettinger om tilfredsstillende avkastning, vil det derfor være at pensjonskassen til en hver tid har finansiell evne til å bære risiko i den løpende kapitalforvaltning.

Arendal kommune tilførte i løpet av 2013 kr 25 mill. i ny egenkapital til pensjonskassen. Dette medvirker til å dekke opp for økningen i pensjonskassens pensjonsforpliktelser og tilhørende forvaltningskapital gjennom året. Kapitaldekningen i pensjonskassen utgjør 12,78% ved utgangen av 2013 (12,65 % i 2012). Målt mot lovpålagt krav på 8% fremstår dekningen å være tilfredsstillende.

Pensjonskassens buffer til å gjøre plasseringer som innebærer risiko, dvs pensjonskassens bufferkapital, består av ansvarlig kapital utover lovens minstekrav på 8% samt risikoutjevningfond, tilleggssavsetninger og midler på kursreguleringsfondet. Styret har i forhold til strategien for kapitalforvaltningen lagt vekt på å ha en sunn balanse mellom bufferkapital og risikoeksponering, og er derfor tilfreds med at 2013 har gitt en vesentlig bedring av dette forholdstallet. Både i 2012 og i 2013 bidro meget god avkastning til vesentlig styrking av bufferkapitalen.

Svingningene som er erfart i finansmarkedene, særlig etter 2008, men også i 2013, viser viktigheten av en robust strategi for kapitalforvaltningen. Pensjonskassens styre bruker hvert år mye tid på gjennomgang og vurdering av forvaltningsstrategien. Helt sentralt i kapitalforvaltningen står utnyttelsen av bufferkapitalen i pensjonskassen og den løpende styringen av risikoen pensjonskassen til enhver tid er eksponert mot i et finansmarked under stadig endring.

Pensjonskassen foretar løpende stresstester for å simulere hvordan pensjonskassens portefølje vil utvikle seg i et "worst case" scenario for finansmarkedet. Finanstilsynets anbefalte modell og anslag for «worst case» benyttes. Beregningene er basert på målinger i bokførte verdiendringer for pensjonskassen ved fall i aksje- og eiendomsmarkedet, samt rente- og valutakursendringer. I tillegg tas også hensyn til forsikringsmessige utfall som ligger utenfor aktuariens ordinære beregning av forsikringsrisiko. Disse utfallene korrigeres deretter med såkalte korrelasjonseffekter, som er historisk erfarte sammenfall i svingninger i aksje- og obligasjonskurser samt renter og eiendomsverdier. Utfallet som fremkommer av stresstesten, altså risikoen for verdifall i pensjonskassen finanskapital, blir målt mot pensjonskassens bufferkapital. Pensjonskassen har ved utgangen av 2013 et tapspotensiale som utgjør 77% av samlet bufferkapital i Stresstest II (løpende drift scenario). Når det gjelder Stresstest I

(avviklingsscenario) ligger bufferkapitalutnyttelsen på 129%. Begge forholdstallene ligger godt innenfor det nivået som styret finner akseptabelt. I brev til alle pensjonsforetak datert 06.05.2013 meldte Finanstilsynet at en bufferkapitalutnyttelse over 200% for stresstest I og 150% for stresstest II er å anse som kritisk. Styret følger overvåket med på utviklingen i stresstesting og gjør sammen med vurderinger av situasjon og utsikter for finansmarkedet, løpende tilpasninger i pensjonskassens plasseringer av finanskapitalen.

Styret har i samsvar med krav i den såkalte likviditetsstyringsforskriften, fastsatt egne retningslinjer rundt likviditetsstyringen i pensjonskassen.

Pensjonskassens strategi for kapitalforvaltningen innebærer hovedsakelig plassering i likvide fond og enkeltpapirer som kan realiseres på kort varsel. De minst likvide plasseringene er medlemslån og investeringene i eiendom, men samlet utgjør dette så lite av pensjonskassens totale forvaltningskapital at det ikke svekker inntrykket av svært god og likvid kapital situasjon.

Regnskap

Årsregnskapsforskriften ble med virkning fra 1.1.2011 endret som følge av endringer i forsikringslovgivningen og tilpasning til internasjonale EU-godkjente regnskapsprinsipper (IFRS/IAS).

Egenkapitalen pr. 31.12.2013 utgjør 246 millioner kroner (187 millioner kroner) og dette gir en kapitaldekning på 12,78 % (12,65 %). I henhold til Finansdepartementet/ Finanstilsynets krav, skal kapitaldekningen være på minst 8 %.

Regnskapet er avlagt med forutsetning om fortsatt drift, og styret bekrefter at forutsetningene er til stede. Styret er ikke kjent med at det er knyttet usikkerhet til regnskapet ut over det som allerede er innarbeidet i regnskapet gjennom verdireguleringer på aksjer og obligasjoner.

Skatt

Med virkning fra 01.01.2012 ble det gjort vesentlige endringer i skattereglene for livselskaper og pensjonskasser, hvilket betyr at pensjonskassen må skatte av gevinster på aksjer i kollektivporteføljen, og at alle tap på verdipapirer i kollektivporteføljen blir fradragsberettiget i skattepliktig resultat.

Forsikringsteknisk oppgjør

Aktuaren har foretatt forsikringstekniske beregninger pr. 31.12.2013 som viser en dekningsgrad på 100 %.

Premiefond

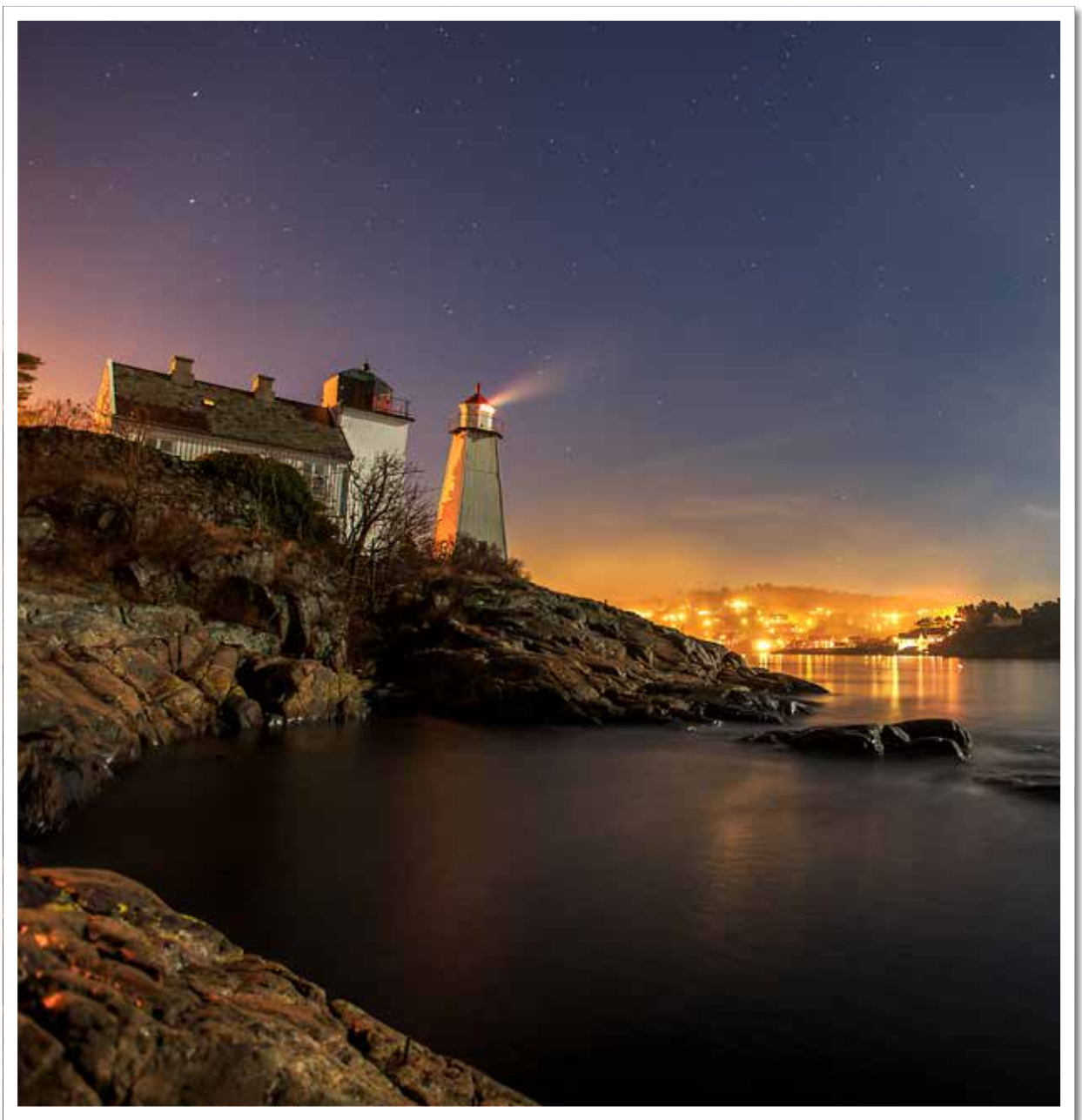
Pensjonskassen har pr. 31.12.2013 opparbeidet 52 millioner kroner (47 millioner kroner) i premiefondet.

Reguleringspremie

Reguleringspremien for lønns- og G-oppgjøret skal dekkes av arbeidsgiverne i sin helhet. Reguleringspremien i 2013 utgjorde 62,8 millioner kroner. Etter kommunens ønske ble kr19 millioner kroner belastet premiefondet.

Utlånsvirksomheten

Utlån til medlemmene pr. 31.12.2013 utgjorde 40,3 millioner kroner (33,7 millioner kroner). Pensjonskassen yter 1. prioritets pantelån til medlemmene innenfor 60 % av verditakst.

Medlemsbestanden

Medlemstallet i AKP var **8165** (7632) ved utgangen av 2013.

År	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Aktive	2876	2744	2513	2310	2204	2153	2148
Pensjonister *	1486	1411	1284	1310	1270	1179	1121
Oppsatte	3803	3477	3392	3336	3216	3011	2714

* Inkluderer AFP-pensjonister og barnepensjonister.

Arendal kommunale pensjonskasse er pliktig pensjonsordning for arbeidstakere som har et arbeidsforhold i Arendal kommune, herunder Arendal Eiendom KF og Arendal Havn KF, Arendal kirkelige fellesråd, Torbjørnsbu Verksted AS, Hove Drifts- og utviklingsselskap AS, Etablerersenteret IKS, Arendal Kulturhus AS og Arendal kommunale pensjonskasse.

Pensjonsordningen er et bruttosystem med garantert pensjonsnivå på 66% av lønn ved fratreden ved full opptjeningstid – 30 år. Garantien betinger at Folketrygden ikke må tas ut før tidligst ved fylte 67 år.

Pensjonskassen yter alders- og uførepensjon, etterlattepensjon og barnepensjon.

Unntatt fra medlemskap er lærere som er tilsluttet Statens Pensjonskasse og sykepleiere og leger som er tilsluttet KLP.

Pensjonister

Ved årets utgang hadde AKP **1387** pensjonister. Nedenstående tabeller viser fordelingen på de forskjellige pensjonsarter:

År	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Alderspensjon/AFP	657	694	588	609	567	504	480
Uførepensjon	605	599	583	590	586	559	527
Etterlattepensjon	116	110	105	103	108	107	105
Barnepensjon	9	8	8	8	9	9	6

Fordelt på kvinner

År	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Alderspensjon/AFP	471	496	417	426	394	355	338
Uførepensjon	529	523	504	511	508	485	455
Etterlattepensjon	68	65	61	61	68	71	74
Barnepensjon	4	3	4	4	5	4	2

Fordelt på menn

År	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Alderspensjon/AFP	186	198	171	183	173	149	142
Uførepensjon*	76	76	79	79	78	74	72
Etterlattepensjon	48	45	44	42	40	36	31
Barnepensjon	5	5	4	4	4	5	4

* Barnetillegg er inkl. i foreldrenes uførepensjon

- 42 (47) AFP-pensjonister 62, 63, 64 år er inkl. i alderspensjonen
- 57 (57) AFP-pensjonister 65, 66 år er inkl. i alderspensjonen

Avtalefestet pensjon (AFP 62, 63, 64 år) finansieres av arbeidsgiver, og administreres av pensjonskassen.

Forsikringsmessig dekning

- Arendal Kommunale Pensjonskasse var inntil utløpet av 2012 i forsikringsteknisk underdekning. Basert på en opptrappingsplan skulle full fondsdekning nås innen utløpet at 2015. Ved en ekstraordinær premieinnbetaling i 2013 på 121 millioner kroner, har pensjonskassen nå nådd opp i full fondsdekning pr 31.12.2013.
- K 2013 – oppreservering for økt levealder. Finanstilsynet besluttet i 2012 at det skulle innføres et nytt dødelighetsgrunnlag for kollektive pensjonsforsikringer i livsforsikringsselskaper og pensjonskasser med virkning fra 2014. Bakgrunnen var økt og økende levetid, og det nye grunnlaget medførte økte avsetningsbehov til sikring av pensjonskassens påløpte pensjonsforpliktelser på til sammen 81 millioner kroner. Driftsresultat i 2012 og 2013 sammen med belastning av egenkapital har vært tilstrekkelig til å dekke denne oppreserveringen.

Resultatdisponering

Totalresultat før disponering:	178,0 millioner kroner
Overført til tilleggsavsetninger	40,0 millioner kroner
Overført til opptjent egenkapital	33,3 millioner kroner
Overført til premiefond	49,3 millioner kroner
Oppreservering for økt levetid	55,4 millioner kroner

Utsiktene fremover

- Pensjonskassens styre og administrasjon vil i likhet med tidligere år være aktive i kapitalforvaltningen, og søke å oppnå optimale plasseringsformer i forhold til risiko, spredning og avkastning.
- Styret og administrasjonen vil også i tiden fremover arbeide med å videreutvikle pensjonskassen som en konkurransedyktig ordning til beste for medlemmene, pensjonistene og arbeidsgiverne.
- Pensjonskassen har som mål å være det beste pensjonsalternativet for medlemmene og arbeidsgiverne. Det skal oppnås ved trygg kapitalforvaltning, med vekt på informasjon og service overfor medlemmene, og ved å være synlig og aktiv i samspill med arbeidsgiverne.

Fremtidsutsikter - finansmarkedet

2013 ble et veldig bra år i aksjemarkedene. Gjennom året, og spesielt i annet halvår ble risikoen for store svinger i finansmarkedet og nytt økonomisk tilbakeslag i verdensøkonomien gradvis mindre. Dette skyldes en ganske tradisjonell konjunkturoppgang i USA som etter hvert smittet over på andre industriland. Oppgangen var et resultat av tradisjonelle konjunkturkrefter som ble støttet av en meget ekspansiv pengepolitikk i toneangivende industriland. Sentralbankene gjorde pengepolitikken ekspansiv gjennom ekstremt lave styringsrenter, gunstige lånevilkår for bankene og dessuten store kjøp av obligasjoner i finansmarkedet. Sentralbankene finansierte sine obligasjonskjøp gjennom «trykking av penger». Dette bedret likviditeten i finansmarkedet kraftig og bidro til et løft i aksjemarkedet og fall i risikopremiene på obligasjonslån.

Ledende konjunkturindikatorer har de siste månedene av 2013 og begynnelsen av 2014 gitt ganske klare indikasjoner på at den moderate globale oppgangen i 2013 forsterker seg i 2014 både globalt og i Norge.

Kina er blitt verdens nest største økonomi, og har vært motoren i den globale veksten de senere årene. Kinesisk økonomi er i stor endring, og selv om veksttakten er blitt lavere enn foregående år er det klare indikasjoner om fortsatt god vekst. Den økonomiske politikken er blitt betydelig omlagt i ekspansiv retning i Japan, veksten har tatt seg betydelig opp, og utsiktene for verdens tredje største økonomi synes lyse for 2014. Også i Europa blir finanspolitikken mindre stram og sammen med en ekspansiv pengepolitikk peker konjunktorene mot økt, men fortsatt lav vekst.

Norge har de siste årene fremstått som et land med særskilt god økonomisk utvikling. Imidlertid har god vekst og lav arbeidsledighet gitt høy lønnsvekst, meget sterk oppgang i boligpriser og stor oljeavhengighet. Dette har gjort norsk økonomi sårbar. En endring både i lønnsvekst og boligpriser synes nå å være på gang og dette sammen med en svakere norsk krone har ført til økt optimisme i næringslivet de siste månedene.

Mye vil fortsatt avhenge av oljeprisen. Norge er utvilsomt svært avhengig av høy aktivitet i oljesektoren, og forhold på så vel etterspørselssiden (global vekst) og tilbudssiden (skiferproduksjon og ustabilitet i oljeproduksjonen i Midt Østen) gjør prisutviklingen for oljeprisen usikker de nærmeste årene.

Aksjekursene steg mye i løpet av 2013 til tross for at inntjeningen økte lite. Aksjemarkedene gikk gjennom 2013 fra å være billige til å være middels priset. Økt vekst vil gi vekst i inntjeningen for børselskapene og siden rentene forblir lave, er det grunn til å forvente at aksjer fortsatt vil gi bedre avkastning enn renteplasseringer. Det kan forventes at sentralbankene ikke vil øke styringsrentene i 2014, men økt vekst og gradvis mindre kjøp av obligasjoner fra sentralbankenes side, vil trolig gi økte markedsrenter spesielt for mellomlange- og lange obligasjoner. En stigning i "lange renter" vil føre til kursfall for eksisterende obligasjoner med lang rentedurasjon. Størst risiko i finansmarkedet synes i 2014 å være knyttet til utviklingen i Kina og at den lave veksten i Europa innebærer at Europa er fanget i en lavvekst felle som etter hvert gir seg utslag i deflasjon.

Rammebetingelsene for pensjonskasser er i kontinuerlig forandring, det gjelder både rent regulatoriske krav og de store endringene som finner sted i global og norsk real- og finansøkonomi. Den meget gode avkastningen i 2013 ga Arendal kommunale pensjonskasse mulighet å dekke de økte forpliktelser som lengre levealder medfører, i tillegg til økt evne til å utnytte og å dra fordel av den meravkastning som ligger i en langsiktig orientert kapitalforvaltning.

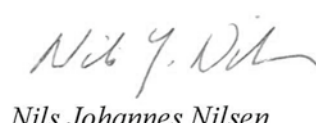
Arendal kommunale pensjonskasse, 24. mars 2014

Anders Kylland
styrets leder

Trygve H. K. Hanssen
styrets nestleder

Anne Lise Kirkedam
styremedlem

Anne-Marie Beyer Larsen
styremedlem

Nils Johannes Nilsen
styremedlem

Frode Thorkildsen
adm. direktør

RESULTATREGNSKAP

<i>Teknisk regnskap</i>	Note	2013	2012
Premieinntekter			
Forfalte premier, brutto	1	337 784 752	216 488 684
Avgitt gjenforsikringspremie	1	-200 000	-200 000
Sum premieinntekter for egen regning		<u>337 584 752</u>	<u>216 288 684</u>
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
Renteinntekter og utbytte mv på finansielle eiendeler	2	45 167 071	45 963 428
Netto driftsinntekt fra eiendom	3	21 103 529	24 016 110
Verdiendringer på investeringer	10,11,12,14,15	99 222 231	60 655 228
Realisert gevinst og tap på investeringer	5	7 861 075	14 686 267
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		<u>173 353 906</u>	<u>145 321 033</u>
Pensjoner mv.			
Utbetalte pensjoner, brutto	6	-71 427 824	-64 657 496
Sum pensjoner mv		<u>-71 427 824</u>	<u>-64 657 496</u>
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse			
- kontraktsfastsatte forpliktelser			
Endring i premiereserve	7	-315 433 285	-181 766 394
Endring i tilleggsavsetninger	7	-40 000 000	0
Endring i kursreguleringsfond	4	-2 129 325	-66 020 683
Endring i premiefond	7	39 634 890	-1 805 058
Sum resultatførte endr. i forsikringsforplikt/kontr.fastsatte forpliktelser		<u>-317 927 720</u>	<u>-249 592 135</u>
Midler tilordnet forsikringskontraktene-kontraktfaste forpliktelser			
Overskudd på avkastningsresultat	23	-124 363 665	-36 173 405
Risikoresultat tilordnet forsikringskontrakter	23	-4 128 636	-6 680 735
Sum midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser		<u>-128 492 301</u>	<u>-42 854 140</u>
Andre forsikringsrelaterte kostnader	8	-11 255 021	-6 176 885
Sum Andre forsikringsrelaterte kostnader			
Resultat av teknisk regnskap		-18 164 208	-1 670 939

<i>Ikke teknisk regnskap</i>	Note	2013	2012
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
Renteinntekter og utbytte mv. på finansielle eiendeler	2	5 759 833	5 966 781
Netto driftsinntekt fra eiendom	3	2 691 182	3 117 671
Verdiendring på investeringer	10,11,12,14,15	12 653 100	7 874 009
Realisert gevinst og tap på investeringer	5	1 002 466	1 906 510
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		<u>22 106 581</u>	<u>18 864 971</u>
Andre inntekter			
Refusjoner	6	8 120 426	9 197 278
Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen			
Andre kostnader	8	-9 117 505	-9 999 135
Sum forvaltningskostn/andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen		<u>-9 117 505</u>	<u>-9 999 135</u>
Resultat av ikke-teknisk regnskap		21 109 502	18 063 114
Resultat før skattekostnad		<u>2 945 294</u>	<u>16 392 175</u>
Skattekostnad	25	<u>-30 366 336</u>	<u>24 433 072</u>
TOTALRESULTAT		<u>33 311 630</u>	<u>-8 040 897</u>
Overført til/fra risikoutjevningfond	7	0	
Overført til/fra egenkapital	9	33 311 630	8 040 897

Eiendeler i selskapsporteføljen:

	Note	2013	2012
Investeringer:			
Bygninger og andre faste eiendommer			
Investeringseiendommer	10	60 295 872	44 066 448
Datterforetak			
Aksjer i datterforetak	11	12 922	13 030
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Investering som holdes til forfall	12	22 709 904	31 675 059
Utlån og fordringer	13	4 552 022	3 881 799
Sum finansielle eiendeler som måles til amortisert kost		27 261 926	35 556 858
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	14	56 389 141	45 433 991
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	15	95 273 886	88 135 664
Utlån og fordringer	16	132 439	237 206
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		151 795 466	133 806 861
Sum investeringer		239 366 186	213 443 197
Andre eiendeler:			
Kasse, bank	17	38 275 780	18 798 561
Forskuddsbetalte kostnader	21	443 955	
Sum		38 719 735	18 798 561
Sum andre eiendeler		38 719 735	
Sum eiendeler i selskapsporteføljen		278 085 921	232 241 758

Eiendeler i kollektivporteføljen:

Investeringer:			
Bygninger og andre faste eiendommer			
Investeringseiendommer	10	472 824 129	339 453 552
Datterforetak, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte foretak			
Aksjer i datterforetak	11	101 329	100 370
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Investering som holdes til forfall	12	178 085 000	243 999 954
Utlån og fordringer	13	35 695 740	29 902 353
Sum finansielle eiendeler som måles til amortisert kost		213 780 740	273 902 307
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	14	442 188 583	349 988 033
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	15	747 112 376	678 928 426
Utlån og fordringer	16	1 038 551	1 827 254
Andre finansielle eiendeler	17	286 073 912	131 909 784
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		1 476 413 422	1 162 653 497
Sum eiendeler i kollektivporteføljen		2 163 119 620	1 776 109 726
Sum eiendeler		2 441 205 541	2 008 351 484

Egenkapital og forpliktelseser

Note	2013	2012
-------------	-------------	-------------

Egenkapital:**Innskutt egenkapital**

Innskutt egenkapital	9	153 216 351	128 216 351
----------------------	----------	-------------	-------------

Opptjent egenkapital

Risikoutjevningfond	7	3 628 972	3 628 972
---------------------	----------	-----------	-----------

Annen opptjent egenkapital	9	88 591 718	55 280 089
----------------------------	----------	------------	------------

Sum opptjent egenkapital		92 220 690	58 909 061
--------------------------	--	------------	------------

Sum egenkapital

		245 437 041	187 125 412
--	--	--------------------	--------------------

Forsikringsforpliktelseser - kontraktsfastsatte forpliktelseser:

Premiereserve	7	1 898 622 810	1 547 860 739
---------------	----------	---------------	---------------

Erstatningsavsetninger	7	44 274 152	40 465 762
------------------------	----------	------------	------------

Tilleggsavsetninger	7	62 928 404	22 928 404
---------------------	----------	------------	------------

Kursreguleringsfond	4	126 041 883	123 912 558
---------------------	----------	-------------	-------------

Premiefond	7	52 340 866	47 088 137
------------	----------	------------	------------

Sum forsikringsforpliktelseser - kontraktsfastsatte forpliktelseser		2 184 208 115	1 782 255 600
---	--	---------------	---------------

Avsetninger for forpliktelseser:

Skyldig skattetrekk	17	1 854 824	1 674 582
---------------------	-----------	-----------	-----------

Forpliktelseser ved skatt	25	5 297 363	35 653 292
---------------------------	-----------	-----------	------------

Andre avsetninger for forpliktelseser		972 003	1 642 598
---------------------------------------	--	---------	-----------

Pensjonsforpliktelseser egne ansatte	8	3 436 195	
--------------------------------------	----------	-----------	--

Sum avsetninger for forpliktelseser		11 560 385	38 970 472
-------------------------------------	--	------------	------------

Sum forpliktelseser

		2 195 768 500	1 821 226 072
--	--	----------------------	----------------------

Sum egenkapital og forpliktelseser

		2 441 205 541	2 008 351 484
--	--	----------------------	----------------------

Arendal kommunale pensjonskasse, 24. mars 2014

Anders Kylland
styrets leder

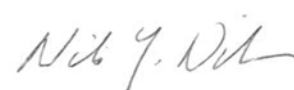
Trygve H. K. Hanssen
styrets nestleder

Anne Lise Kirkedam
styremedlem

Anne-Marie Beyer Larsen
styremedlem

Nils Johannes Nilsen
styremedlem

Frode Thorkildsen
adm. direktør

KONTANTSTRØMSANALYSE

(1.000 kr)	2013	2012
a. Kontantstrøm fra driften		
Premieinntekter	216 585	216 289
Forsikringsytelser	-71 428	-64 658
Finansinntekter netto	195 460	164 177
Andre kostnader (administrasjon og skatt)	-42 618	-50 177
Redusert/økt kortsiktige fordringer og gjeld	-10 476	-35 816
Netto kontantstrøm fra virksomheten	287 523	229 815
b. Kontantstrøm fra investeringer/plasseringer		
Utbetaling ved kjøp av bygninger og andre faste eiendommer	-146 000	
Verdijustering av bygninger og andre faste eiendommer	-3 600	-4 205
Redusert (økt) beholdning av rentebærende papirer	-691	-85 879
Redusert (økt) beholdning av aksjefond	-103 156	-73 969
Redusert (økt) utlån mot pant i fast eiendom	-6 434	-4 125
Netto kontantstrøm fra investeringer/plasseringer	-259 881	-168 178
c. Kontantstrøm fra finansiering		
Innbetaling av kjernekapitalinnskudd	25 000	
Endringer i finansiering	121 000	0
Netto kontantstrøm fra finansiering	146 000	0
a + b + c Netto endring av likvider gjennom året	173 642	61 637
Likviditetsbeholdning pr 01.01.	150 708	89 071
Likviditetsbeholdning pr 31.12.	324 350	150 708

NOTER TIL REGNSKAPET FOR 2013

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i henhold til forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak av 20.12.2011 gjeldene fra 01.01.2011 og balansepostene er vurdert i samsvar med forskriftens bestemmelse.

Konsernregnskap

Arendal kommunale pensjonskasse er morselskap til Friergangen 3 AS. Selskapet hadde et underskudd i 2013 på kr 199 og en egenkapital på kr 114 052.

I henhold til unntaksregelen i Regnskapsloven § 3 - 8 er det ikke utarbeidet konsernregnskap for 2013. Bakgrunnen for dette er at datterselskapet ikke har betydning for å bedømme Arendal kommunale pensjonskasses stilling og resultat.

Finansielle instrumenter

I overensstemmelse med IAS 39 "Finansielle instrumenter - innregning og måling" klassifiseres finansielle instrumenter innenfor virkeområdet til IAS 39 i følgende kategorier: Virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

Virkelig verdi

Med virkelig verdi menes det beløp aktivaposter kan omsettes for i en transaksjon på armlengdes avstand mellom velinformerte, frivillige parter. For aksjer og omløpsobligasjoner er beregningene bygget på observerbare markedsverdier. For obligasjoner er bokførte verdier i samsvar med årsoppgave fra VPS. For bygninger og fast eiendom innhentes jevnlig ny takst av uavhengig firma. Markedsverdien er fastsatt ved takst, jfr. International regnskaps standard (IAS40).

Obligasjoner som holdes til forfall

Finansielle eiendeler med faste eller bestembare kontantstrømmer og bestemt innløsningsdato hvor pensjonskassen har intensjon om og evne til å holde investeringen til forfall, er klassifisert som investeringer "holdt til forfall". Investeringene som holdes til forfall vurderes til amortisert kost ved bruk av effektiv rente metoden. For påløpte renter er benyttet årsoppgave fra VPS.

Aksjer og andeler

Aksjer tilordnes anskaffelseskost ved FIFO - metoden (først inn først ut).

Pantelån

Utlån er oppført til nominelle verdier i balansen. Pr. balansedagen har pensjonskassen ingen tapsavsetning.

Ansvarlige lån

Arendal kommunale pensjonskassen kan ikke innhente ansvarlig kapital fra andre enn Arendal kommune og foretak/institusjon som har pensjonsordning i pensjonskassen.

Forsikringstekniske avsetninger

Premiereserver skal dekke de forsikredes hittil opptjente rettigheter i pensjonskassen. Beregningen foretas av pensjonskassens aktuar.

Administrasjonsreserver skal dekke fremtidige kostnader for fullt betalte forsikringer, som er forsikringer hvor premiebetalingen er opphørt og hvor oppsamlet premiereserve knyttet til den enkelte forsikrede dekker selskapets forpliktelser for hele den gjenværende forsikringstid. Inntrufne forsikringstilfeller som enda ikke er oppgjort (de såkalte IBNR (Incurred but not reported)/RBNS (Reported but not settled) tilfeller), er med virkning fra 2009 ført til **Erstatningsavsetning**.

Premiefond utgjør premiereserver som overstiger pliktig avsetning etter opptrappingsplanen, forskuddsbetalte premier og eventuelle overskuddsmidler. Premiefondsmidler kan benyttes til dekning av fremtidige premier.

Risikoutjevningfondet har til formål å utjevne den regnskapsmessige virkningen av fluktusjoner i resultatet av forsikringsvirksomheten over tid. Fondet inngår som en del av opptjent egenkapital.

Tilleggsavsetninger representerer en forsikringsmessig buffer som kan benyttes i de år den finansielle avkastningen ikke er tilstrekkelig til å dekke den garanterte renten.

Pensjonsforpliktelser egne ansatte

Pensjonskassens ansatte omfattes av pensjonskassens kollektive pensjonsordning på lik linje med andre medlemmer. Pensjonsordningen gir en definert ytelse i henhold til tariffavtalen i kommunal sektor.

Skatt

Pensjonskassens virksomhet er skattepliktig.

Inndeling av forvaltningskapitalen

Pensjonskassens forvaltningskapital er delt inn i en kollektivportefølje (kundeportefølje) og en selskapsportefølje jfr. forsikringsvirksomhetsloven § 9-7. Kollektivporteføljen består av eiendeler som motsvarer de forsikringsmessige avsetninger som skal dekke de kontraktsfaste forpliktelser.

Selskapsporteføljen består av eiendeler som motsvarer selskapets ansvarlige kapital og eventuell annen gjeld enn forsikringsforpliktelsene.

Pensjonskassen har valgt en felles kapitalforvaltning, slik at fordeling til kollektiv- og selskapsportefølje er gjennomført etter hvor stor del av aktiva den respektive portefølje "eier".

Inndeling ser slik ut pr. 31.12.13

Kollektivporteføljen: 88,69 %

Selskapsporteføljen: 11,31 %

Finansiell risiko

Pensjonskassens systemer for styring og kontroll er tilpasset de lovmessige krav for å sikre en forsvarlig kapitalforvaltning. Det gjennomføres risikoanalyser basert på Finanstilsynets stresstest for livforsikrings-selskap og pensjonskasser hvor det tas hensyn til de ulike risikoelementer som markedsrisiko, likviditetsrisiko og kredittrisiko.

Pensjonsordningene

Ved utgangen av 2013 hadde følgende virksomheter pensjonsordningen i pensjonskassen:

Arendal kommune, Arendal kirkelige fellestråd, Arendal kommunale pensjonskasse, Hove drifts- og utviklingsselskap AS, Arendal kulturhus AS, Etablerersenteret IKS, og Torbjørnsbu verksted AS.

Alle ansatte med unntak av sykepleiere og lærere er omfattet av ordningen.

Pensjonsordningen er ytelsesbasert og har ikke investeringsvalg.

Kategori	Menn	Kvinner	Totalt
Aktive	697	2179	2876
* Fratrådte	1081	2722	3803
* <i>Fratrådte med oppsattrett</i>	186	516	702
Alderspensjon	186	471	657
AFP 62 - 65 år	9	33	42
AFP 65 - 67 år	21	36	57
Uførepensjon	76	529	605
Barnetillegg	73	62	135
Ektefellepensjon	48	68	116
Barnepensjon	5	4	9

Forsikringsteknisk følsomhetsberegning

Tabellen under viser hvordan kravene til premie-reserven øker ved en reduksjon i dødelighet på 10 %, og ved en økning i uførehypighet på 15 %.

(mill.kr)

Forutsetning	Endringer	Effekt på netto premiereserve
Dødelighet	-10 %	41,4
Uførhet	+15 %	13,4

Note 1 Premieinntekter:

Pensjonskassens styre fastsetter årlig arbeidsgiverpremien etter anbefaling fra ansvarlig aktuar. Arbeidsgiverpremien ble fastsatt til 14,16% av lønn i 2013 (14,84% av lønn i 2012).

Arbeidstakerinnskuddet er i tariffavtalen fastsatt til 2% av lønn.

(1000 kr)	2013	2012
<i>Arbeidsgiverpremie</i>		
Normalpremie (14,16%)	115 088	113 242
Reguleringspremie	62 835	63 120
Medlemspremie (2%)	16 229	15 125
Påløpt premie belastet premiefond	25 000	25 000
Premie for ikke fosikringsbare hendelser	-2 367	2
Eliminering av underdekning	121 000	
Avgitt gjenforsikringspremie	-200	-200
Sum forfalt premie	337 585	216 489

Samlet aktuarberegnet reguleringspremie kr 62 835 og påløpt premie kr 25 000 er overført fra premiefond. Premie for ikke forsikringsbare hendelser er beregnet til kr -2 367.

Arendal kommune har innbetalt kr 121 000 til eliminering av underdekning.

Note 2 Renteinntekter og utbytte mv på finansielle eiendeler:

(1000 kr)	2013	2012
Renteinntekter fra:		
Pantelån	1 207	1 094
Obligasjoner m.m	15 051	17 635
Plasseringer hos kredittinstitusjoner	26 649	28 752
Utbytter fra aksjer/aksjefond	887	908
Andre finansinntekter	7 133	3 541
Sum innt. fra andre finansielle eiendeler	50 927	51 930
Andel selskapsportefølje	5 760	5 967
Andel kollektivportefølje	45 167	45 963
Sum	50 927	51 930

Note 3 Netto driftsinntekter fra eiendom:

(1000 kr)	2013	2012
Leieinntekt mv.	27 567	27 385
Driftskostnad	-3 772	-251
Netto driftsinntekt fra eiendom	23 795	27 134
Andel selskapsportefølje	2 691	3 118
Andel kollektivportefølje	21 104	24 016
Sum	23 795	27 134

Note 4 Verdiendringer på investeringer/Endring i kursreguleringsfondet:

(1000 kr)	Historisk kostpris	Virkelig verdi 31.12.13	Urealisert gevinst
Aksjer	423 283	498 578	75 295
Ansvarlige lån	243 103	246 771	3 668
Obligasjoner	532 464	595 615	63 151
	1 198 850	1 340 964	142 114
Kursreguleringsfond 01.01.13	123 913		
Kursreguleringsfond 31.12.13	126 042		
Endring i kursreguleringsfond	2 129		

Den delen av urealiserte gevinster, som vedrører kollektivporteføljen er i regnskapet avsatt til kursreguleringsfond. Den delen som vedrører selskapsporteføljen er medtatt i annen egenkapital.

Kursreguleringsfond kollektivporteføljen utgjørkr 126 042 (88,69 % av urealisert gevinst).

Aksjer, obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning er i regnskapet ført til markedsverdi. Verdifastsettelsen av aksjer baserer seg på oppgaver fra Pareto ASA og Verdipapirsentralen.

Alle papirene er priset i henhold til børsverdier (Nivå 1).

Note 5 Realisert gevinster og tap på investeringer:

(1000 kr)	Gevinst/Tap
Aksjer	14 183
Obligasjoner	-5 319
Sum	8 864
Andel selskapsportefølje	1 003
Andel kollektivportefølje	7 861
Sum	8 864

Det er i 2013 realisert netto gevinst ved salg av verdipapirer på kr 8.864. Beløpet er regnskapsført etter porteføljerapport fra forvalterne.

Note 6 Utbetalte pensjoner mv.:

Pensjonsutbetalinger innenfor ”Avtale om overføring og samordning av pensjonsrettigheter” (Overføringsavtalen) er direkte utbetalte pensjonsytelser til pensjonskassens medlemmer i henhold til vedtektene, og refusjoner i henhold til overføringsavtalen.

Pensjonsutbetalinger utenfor overføringsavtalen er avtalefestet pensjon (AFP) 62-64 år, som er en tariffbestemt avtale om pensjon/førtidspensjon. Pensjonskassen administrerer ordningen og utbetaler på vegne av arbeidsgiverne mot månedlig refusjon for utbetalt beløp.

(1000 kr)	2013	2012
Direkte utbetalte pensjoner		
Alderspensjon	32 280	29 281
Uførepensjon	21 297	20 048
Etterlattepensjon	5 185	4 722
Barnepensjon	298	302
Attføring/Rehabilitering	3 741	2 849
AFP-pensjon 62 - 64 år	8 120	9 197
AFP-pensjon 65 - 66 år	14 301	10 936
Sum direkte utbetalte pensjoner	85 222	77 335
Utbetalte refusjoner		
iht overføringsavtalen	1 945	1 979
Sum utbetalte refusjonspensjoner	1 945	1 979
Mottatte refusjonspensjoner:		
Andre pensjonskasser	7 600	5 262
Mottatt refusjon fra NAV	19	198
AFP-pensjon 62 - 64 år	8 120	9 197
Sum mottatte refusjonspensjoner	15 739	14 657
Netto utbetalte pensjoner	71 428	64 657

Note 7 Avsetninger til fond:

Premiereserver (1000 kr)	Ekskl. erstatningsavsetning	Erstatningsavsetning	Adm.res.	Til sammen
Premiereserver pr. 01.01.13	1 509 240	40 466	38 621	1 588 327
Pliktig avsetning 2013	266 901	3 218	3 389	273 508
Oppreservering til K2013	78 292	590	2 180	81 062
Premiereserver pr. 31.12.13	1 854 433	44 274	44 190	1 942 897

Premiefond (1000 kr)

Premiefond 01.01.13	47 088
Innbetalt reguleringspremie	41 000
Reguleringspremie 2013	-62 835
Belastning løpende premie	-25 000
Premie for ikke forsikringsbare hendelser	2 367
Garantert rente	365
Årets resultat til kollektivporteføljen	49 356
Premiefond pr. 31.12.13	52 341

Risikoutjevningfond (1000 kr)

Risikoutjevningfond pr. 01.01.13	3 629
Avsetning	0
Risikoutjevningfond 31.12.13	3 629

Tilleggsavsetninger (1000 kr)

Tilleggsavsetninger pr. 01.01.13	22 928
Avsetning	40 000
Tilleggsavsetninger pr. 31.12.13	62 928

Regnskapsmessig avsetning:

Garantert rente	365
Resultat til tilleggsavsetning	-40 000
Til/fra premiefond	-39 635

Note 8 Andre kostnader:**Ytelser til ledende personer (hele kr):**

Adm. direktør fra 01.04.13 Frode Thorkildsen	
Lønn	689 585
Pensjonskostnader	97 645
Adm. direktør sluttet 30.06.13 Helga B. Rose	
Lønn	429 510
Pensjonskostnader	60 819
Annen godtgjørelse	1 255

Honorar til styret (hele kr):

Anders Kylland	styrets leder	62 763
Trygve H .K. Hansen	styremedlem	37 657
Nils Johannes Nilsen	styremedlem	37 657
Anne Lise Kirkedam	styremedlem	37 657
Anne Marie Beyer-Larsen	styremedlem	49 657
Jan Willy Jensen	varamedlem	2 673
Astri Johansson	varamedlem	1 673
Øystein Neegaard	varamedlem	3 673
Gunn Kåss	varamedlem	2 673
Karl Mork	varamedlem	2 673
		<u>238 756</u>

Spesifikasjon av andre kostnader

	2013	2012
Lønnskostnader	2 982 165	2 657 421
Styrehonorar	238 756	234 765
Arbeidsgiveravgift	537 594	399 927
Pensjonskostnader	4 012 363	385 202
Annen personalkostnad	81 722	69 610
Sum lønnskostnad	<u>7 852 600</u>	<u>3 746 925</u>
Revisjonshonorar	233 907	285 933
Aktuærtjenester	886 105	776 769
Finansrådgiver	256 749	255 571
AFP - pensjoner	8 120 426	9 197 278
Andre honorarer	88 736	170 517
Andre kostnader	2 934 003	1 743 027
Sum	<u>20 372 526</u>	<u>16 176 020</u>
Andel selskapsporteføljen	9 117 505	9 999 135
Andel kollektivporteføljen	11 255 021	6 176 885
Sum	<u>20 372 526</u>	<u>16 176 020</u>

Administrerende direktør og ansatte i pensjonskassen, samt de av styremedlemmene som har pensjonsordning gjennom pensjonskassen (ansattes representanter) kan søke lån til ordinære medlemsvilkår.

I administrasjonen er det 4 ansatte, tilsvarende 4 årsverk.

Pensjonskostnad egne ansatte er i 2013 innarbeidet i regnskapet i henhold til IAS 19 Ytelser til ansatte. Beregnet forpliktelse i forbindelse med dette er 3 436 195. Forpliktelsen er i sin helhet kostnadsført i regnskapet i 2013.

Note 9 Egenkapital:

(1000 kr)	2013	2012
Innskutt egenkapital 01.01.	128 216	128 216
Tilført fra Arendal kommune	25 000	
Innskutt egenkapital	<u>153 216</u>	<u>128 216</u>
Annen opptjent egenkapital 01.01.	55 280	47 239
Disponering av årets resultat	33 312	8 041
Annen opptjent egenkapital 31.12.	<u>88 592</u>	<u>55 280</u>
Risikoutjevningfond	3 629	3 629
Sum egenkapital 31.12	<u>245 437</u>	<u>187 125</u>

Note 10 Bygninger og faste eiendommer:

(1000 kr)

Investerings eiendommer er vurdert til takster uarbeidet av uavhengig takstmann. Verdsettelsen er i henhold til IAS 40.

Eiendommene er klassifisert som investerings eiendom som er definert som "eiendom som benyttes for å opptjene leieinntekter eller for verdistigning på kapital eller begge deler". Investerings eiendommer skal måles til virkelig verdi, som normalt er markedsverdien.

Friergangen 3 i Arendal ble anskaffet i mai 2005 og er utleid til KinoSør (Kristiansand Kino). Leieforholdet løper til og med 01.07.28 med rett for Leietaker til å forlenge leieforholdet i 2 ganger 5 år til markedsbetingelser vurdert av minst 2 meglere. Leien indeksreguleres årlig med 100 % av konsumprisindeksen.

I desember 2008 fikk pensjonskassen overført Bjorbekktunet BOS og Arendal Bibliotek med andel i parkeringshus Torvet fra Arendal kommune. Eiendommene ble overført til takstverdier.

I desember 2010 fikk pensjonskassen overført Fagerheim barnehage og Fagerheim avlastningsbolig og Røed bo- og omsorgssenter .

I januar 2011 ble Arendal bo- og rehabiliteringssenter (Myratunet) overført fra Arendal kommune. Eiendommene ble ført til takstverdier.

Bjorbekktunet bo- og omsorgssenter, Biblioteket med andel i pareringshus Torvet, Fagerheim barnehage og Fagerheim avlastningsbolig, Røed bo- og omsorgssenter og Myratunet er leid ut til Arendal kommune og er uoppsigelig. Partene kan inngå ny avtale som erstatter eller supplerer disse avtalene. Nye avtaler kan inneholde bestemmelser om oppsigelse. Leien reguleres årlig med 100 % av konsumprisindeksen. Leietaker er ansvarlig for alle faste og variable utgifter som påløper eiendommene.

I desember 2013 fikk pensjonskassen overført Plankemyra bo- og omsorgssenter fra Arendal kommune. Eiendommen ble ført til takstverdi.

Plankemyra bo- og omsorgssenter er leid ut til Arendal kommune med en leieavtale på 15 år regnet fra 01.01.2014. Partene kan inngå ny avtale som erstatter eller supplerer denne avtalen. Leien reguleres årlig med 100 % av konsumprisindeksen. Leietaker er ansvarlig for alle faste og variable utgifter som påløper eiendommen.

Årlig leie er fastsatt til (2013):

Bjorbekktunet BOS	kr 4 529	fra 01.01.09
Biblioteket med andel i parkeringshus Torvet	kr 8 974	fra 01.01.09
Fagerheim barnehage og Fagerheim avlastningsbolig	kr 688	fra 01.12.10
Røed BOS	kr 4 615	fra 01.01.11
Myratunet	kr 6 468	fra 15.01.11

(1000 kroner)	Friergangen 3	Bjorbekktunet BOS	Biblioteket og park.hus	Fagerheim barneh./avl.	Røed BOS	Myratunet	Plankemyra BOS	Sum
Anskaffelsesverdi	26 587	53 200	105 400	8 500	57 000	79 900		330 587
Verdiregulering tidligere år	5 183	14 000	17 900	550	6 100	9 200		52 933
Inngående balanse	31 770	67 200	123 300	9 050	63 100	89 100		383 520
Tilgang 2013							146 000	146 000
Avgang 2013								0
Verdiregulering i 2013	0	1 000	400	200	1 000	1 000		3 600
Verdi pr. 31.12.13	31 770	68 200	123 700	9 250	64 100	90 100	146 000	533 120

Andel selskapsportefølje	60 296
Andel kollektivportefølje	472 824
Sum	533 120

Note 11 Aksjer i datterforetak:

Friergangen 3 AS

(hele kr)	Aksje- kapital	Pålyd.	Antall	Eierandel	Inng. verdi	Bokført verdi	Endring
	100 000	1 000	100,00	100 %	113 400	114 251	851
Andel selskapsportefølje						12 922	
Andel kollektivportefølje						101 329	
Sum						114 251	

Friergangen 3 AS holder til i Arendal kommune og hadde i 2013 et underskudd på kr 198,50 og bokført egenkapital kr 114 052.

Note 12 Investeringer som holdes til forfall:**Obligasjoner**

(1000 kr)	Anskaffelses-verdi	Amortisert verdi	Markedsverdi
Statkraft AS (flyter)	4 930	4 848	4 961
Aker Solutions	10 000	9 987	10 285
Bonheur ASA	5 000	4 986	5 283
Hafslund ASA 12/22	9 960	9 965	10 633
Obligasjons Foretaket 3	20 000	20 000	13 200
Obligasjons Foretaket 5	10 000	8 836	6 000
Hafslund ASA 04/14	10 008	10 015	10 002
Wil. Wilhelmsen (flyter)	4 800	5 743	4 525
Wilh. Wilhelmsen ASA 07/22 FRN	2 385	2 456	2 610
Wilh. Wilhelmsen ASA 07/22 FRN	7 650	7 943	8 700
Statoil Fuel & Retail 12/19 5,25%	10 056	10 041	10 500
Arendal og omegn Sp.bank	4 550	4 252	4 905
Spb. SØR 10/Perp frm vc hybrid	9 350	9 311	10 065
SEB Fix to float	13 890	14 066	14 460
KLP (KOMPLAN) 04/49	7 244	7 398	7 950
Sparebank Øst Fondsobl. (fast rente)	6 650	6 712	7 097
Sparebank 1 LIV (flyter)	4 600	4 295	4 711
Halden Sb.b. Fonds (flyter)	4 800	4 506	4 998
Terra Boligkreditt (flyter)	9 795	9 802	10 116
Eiendoms-kreditt AS 11/21 FRN steo up	6 877	6 871	7 062
Sandsvær Sparebank (flyter)	4 816	4 494	4 953
Storebrand ASA	5 005	4 999	5 127
BN Bank ASA 11/20	10 070	10 059	10 982
Spb 1 SR-Bank 10/20 5,00%	9 845	9 874	10 730
Toten Sparebank	5 000	9 998	5 492
Sparebanken Nord-Norge (flyter)	10 000	4 999	10 699
	207 281	206 456	206 046
Nedskrivning pr. 31.12.		-9 636	
Sum		196 820	
Påløpte renter		3 975	
Totalt		200 795	
Andel selskapsportefølje		22 710	
Andel kollektivportefølje		178 085	
Sum		200 795	

Følgende obligasjoner er nedskrevet i henhold til IAS 39:

	Ansk. verdi	Amortisert	Markedsverdi	Tap
Obligasjonsforetak 3	20 000	20 000	13 200	6 800
Obligasjonsforetak 5	10 000	8 836	6 000	2 836
I alt		28 836	19 200	9 636

Det er kun foretatt plasseringer i obligasjoner notert i norske kroner.

Det er ikke regnet gjennomsnittlig effektiv rente på ”hold til forfall” obligasjoner.

Note 13 Pantelån

(1000 kr)	2013	2012
Lån til medlemmer	40 248	33 784
Andel selskapsportefølje	4 552	3 882
Andel kollektivportefølje	35 696	29 902
Sum	40 248	33 784

Pantelånene ansees ikke tapsutsatte. Det er derfor ikke funnet nødvendig å foreta verken spesifiserte eller uspesifiserte tapsavsetninger.

Lån gis til medlemmer i AKP innenfor 60% av lånetakst med 1. prioritets pant i fast eiendom.

Note 14 Aksjer og andeler:**Internasjonale aksjer**

(1000 kr)	Markedsverdi	Markedsverdi	Verdiendring
	01.01.13	31.12.13	2013
DI Horisont Aksje	15 250	19 101	3 851
Odin Europa II	35 000	39 808	4 808
KLP Aksjeglobal	46 425	60 168	13 743
KLP Aksje Fremvoksende	16 315	17 264	949
KLP AksjeEuropa Indeks II	25 000	27 945	2 945
KLP AksjeAsia Indeks II	10 000	11 017	1 017
KLP AksjeUsa Indeks	20 000	22 143	2 143
KLP Aksje Norden	10 000	10 831	831
Skagen Kon-Tiki	46 340	55 417	9 077
Skagen Global	44 458	52 499	8 041
Sum internasjonale aksjer	268 788	316 193	47 405

Norske aksjer

(1000 kr)	Markedsverdi	Markedsverdi	Verdiendring
	01.01.13	31.12.13	2013
DI NO AK INST II	35 980	43 011	7 031
First SMB - IE	12 968	16 018	3 050
Pareto verdi	27 230	30 204	2 974
KLP Aksje Norge Ind.	78 317	93 152	14 835
Sum norske aksjer	154 495	182 385	27 890

Totalt **423 283** **498 578** **75 295**

Andel selskapsportefølje	56 389
Andel kollektivportefølje	442 189
Sum	498 578

Alle papirene er priset til børsverdier (Nivå 1).

Note 15 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning:

(1000 kr)	Markedsverdi	Markedsverdi	Verdiendring
	01.01.13	31.12.13	2013
Kredittforetak	119 055	121 495	2 440
Ansvarlige lån	243 103	246 771	3 668
Obligasjonsfond	270 311	280 880	10 569
Andre norske obl.	184 671	185 645	974
Sum	817 140	834 791	17 651
Påløpte renter obligasjoner pr. 31.12.13		7 595	
Obl.og andre verdipapirer med fast avkastning inkl-pål.renter		842 386	
Andel selskapsportefølje		95 296	
Andel kollektivportefølje		747 281	
Sum		842 577	

Gjennomsnittlig effektiv rente pr. 31.12.13 er 4,5 %. Alle papirene er priset til børsverdier (Nivå 1).

Note 16 Utlån og fordringer:

(1000 kr)	2013
Fordring datterselskap	55
Andre fordringer	1 116
Sum	1 171
Andel selskapsportefølje	132
Andel kollektivportefølje	1 039
Sum	1 171

Note 17 Kasse, bank / Andre finansielle eiendeler:

(1000 kr)	
Består i sin helhet av bankinnskudd og kontanter på til sammen kr 324 350 fordelt på:	
Andel selskapsportefølje	38 276
Andel kollektivportefølje	286 074
Sum	324 350
Av bankinnskuddene er kr 1 795 innestående på skattetrekkkonto til dekning av skyldig skattetrekk.	

Note 18 Kapitalavkastning:

	2013	2012	2011	2010	2009
Avkastning	9,73 %	9,10 %	2,80 %	9,30 %	13,05 %

Avkastningen er målt månedlig (tidsvektet avkastning) på basis av markedsverdier for inngående og utgående balanse. Beregningen blir foretatt på PF-investor utarbeidet av Pensjon & Finans.

Note 19 Forsikringsmessig dekning**(1000 kr)**

Arendal Kommunale Pensjonskasse var inntil utløpet av 2012 i forsikringsteknisk underdekning basert på en opptrappingsplan hvor full fondsdekning skulle nås innen utløpet at 2015. Ved en ekstraordinær premieinnbetaling i 2013 på tkr 121 000, har pensjonskassen nå nådd opp i full fondsdekning pr 31.12.2013. Oppreserveringen til K2013 pr. 31.12.2013 er beregnet å utgjøre tkr 81 062. Driftsresultat i 2012 og 2013 sammen med belastning av egenkapital har vært tilstrekkelig til å dekke denne oppreserveringen, som har vært finansiert slik:

Forhåndsavsreserving pr. 31.12.2012	25 712
Disponering av resultat 2013	39 137
Fra egenkapital	16 213
	81 062

Note 20 Kapitaldekning

(1000 kr)	2013	2012
Sum egenkapital 31.12.	245 438	187 125
Ansvarlig kapital jf. beregningsforskrift §7	-3 823	0
	241 615	0
Beregningsgrunnlaget spesifisert etter risikovektet volum		
0 % Statsobligasjoner	0	0
20 % Offentlig sektor utenom stater og sentralbanker		
Kredittforetak og periodiserte renter	98 651	95 786
35 % Lån innenfor 60% av verdigrunnlag	14 087	11 824
100% Andre norske obl., aksjer og ansv.lån	1 907 684	1 495 638
Kursreguleringsfond	-126 042	-123 913
Sum beregningsgrunnlag	1 894 380	1 479 335
Kapitaldekning pr. 31.12.	12,78 %	12,65 %

Note 21 Forskuddsbetalte kostnader

Ombygging av kontorlokaler 2013	455 338
Akkumulert avskrivning 31.12.13	11 383
Balanseført verdi 31.12.13	443 955
Årets avskrivning	11 383

Note 22 Stresstest

Pensjonskassen leverer stresstester til Finanstilsynet hvert halvår. Stresstestene er en tilpasning av det kommende Solvens II direktivet til norsk lovgivning. Den innsendte stresstesten var basert på foreløpig regnskap uten endelig disponering. Stresstest basert på endelig regnskap er derfor også tatt med.

Stresstest I ("avviklingsscenario")	Rapportert	Oppdatert
Samlet tapspotensiale	449 114	449 114
Bufferkapital	304 742	347 886
<i>Overskudd/underskudd bufferkapital</i>	-144 372	-101 228
Bufferkapitalutnyttelse	147 %	129 %

Stresstest II ("løpende drift scenario")	Rapportert	Oppdatert
Samlet tapspotensiale	197 848	197 848
Bufferkapital	212 251	256 726
<i>Overskudd/underskudd bufferkapital</i>	14 403	58 878
Bufferkapitalutnyttelse	93 %	77 %

I brev til alle pensjonsforetak datert 06.05.2013 meldte Finanstilsynet at en bufferkapitalutnyttelse over 200% for stresstest I og 150% for stresstest II er å anse som kritisk.

Note 23 Resultatanalyse (1000 kr)

Administrasjonsresultat		-5 206
Premie for avkastningsgaranti		3 254
Netto finansinntekter i kollektiv porteføljen	171 225	
- Pliktige rentekostnader	-46 861	
Renteresultat	124 364	124 364
Risikoresultat		4 129
Teknisk resultat		126 541
<hr/>		
Resultat i selskapsporteføljen		21 110
Tilbakeført skatt		30 366
Total resultat før disponering		178 017
<hr/>		
Oppreservering K2013		-39 137
Overført til Tilleggsavsetninger		-40 000
Risikoresultat overført til premiefond		-4 129
Renteresultat overført til premiefond		-45 227
Disponering av teknisk resultat		-128 493
Oppreservering av K2013 fra egenkapital		-16 212
Risikoresultat dekket av risikoutjevningssfond		0
Til selskapsporteføljen		33 312
Skattekostnad (hele kr)		5 297 363

Note 24 Solvensmarginkapitalkrav

Senest pr. 1.1.10 skal pensjonskassen tilfredstille krav til solvensmarginkapital. Utgangspunktet er et kapitalkrav som er bestemt av størrelsen og sammensetningen av pensjonskassens forpliktelser. Pr. 31.12.13 er kravet beregnet å utgjøre 62,8 mill. kr.

(mill. kr.)

Dekningen av kapitalkravet er som følger:

Sum innskutt egenkapital (ekskl. risikoutjevningssfond)	153,2
Sum opptjent egenkapital (ekskl. risikoutjevningssfond)	88,6
50% av tilleggsavsetninger	31,5
50% av risikoutjevningssfond	1,8
Solvensmarginkapital	275,1

Med dette utgjør solvensmarginkapitalen 384,6 % av minstekravet.

Note 25 Skatter

Med virkning fra 01.01.2012 ble det gjort vesentlige endringer i skattereglene for livsforsikringsselskaper. Endringen medfører at den delen av selskapets realiserte gevinster og tap på aksjer i kollektivporteføljen, som tidligere var innenfor fritaksmetoden, fra 01.01.12 ikke er innenfor Fritaksmetoden lenger.

Dette medfører at selskapet må skatte av alle gevinster på verdipapirer i kollektivporteføljen og at alle tap på verdipapirer i kollektivporteføljen blir fradragsberettiget i skattepliktig resultat.

<i>Grunnlag for beregning av utsatt skatt</i>	2013	2012
Midlertidiger forskjeller i investeringseiendommer	85 878 051	56 524 372
Midlertidige forskjeller i finansielle omløpsmidler	126 041 883	123 912 558
Nedskrivning obligasjoner "Hold til forfall"	-9 636 412	-23 306 522
Endring i forbindelse med endret skatteoppgjør	0	2 961 786
Skattemessig fremførbart underskudd	-182 663 658	-48 130 980
Grunnlag utsatt skatt	19 619 864	111 961 214
Beregnet utsatt skatt 27 % (28 % i 2012)	5 297 363	31 349 140

Beregnet betalbar skatt ble avsatt i 2012 med kr 4 304 152.

Som følge av endring skatteoppgjør 2012 er avsetningen tilbakeført i 2013.

Til styret i
Arendal kommunale pensjonskasse

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Arendal kommunale pensjonskasse, som viser et overskudd på kr 33 311 630. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2013, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Arendal kommunale pensjonskasse per 31. desember 2013 og av resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

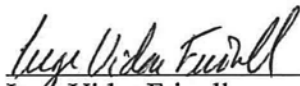
Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Arendal, 24. mars 2014
For Agder-Team Revisjon AS

Inge Vidar Frivoll
Registrert revisor

Aktuarberetning

Til styret i Arendal kommunale pensjonskasse!

Aktuaren skal sørge for at pensjonskassen til enhver tid blir drevet på en forsikringsteknisk ansvarlig måte. I henhold til dette har aktuaren vurdert den forsikringstekniske status for pensjonskassen pr. 31.12.2013.

For de forsikringstekniske beregningene er det regnet med diskonteringsrente 3,0 % p.a. for premiereserve som stammer fra premier som er påløpt til og med 2011 og 2,5 % p.a. for premiereserve fra senere premie, og det er ikke gjort eksplisitte forutsetninger om fremtidig regulering av lønn og G.

Forutsetninger om dødelighet og uførhet ble endret ved innføring av nytt beregningsgrunnlag med virkning fra 2009. Siden 2011 har uføregrunnlaget vist seg å ha tilfredsstillende sikkerhetsmarginer. Med virkning fra 2014 innfører pensjonskassen et nytt dødelighetsgrunnlag. Bakgrunnen er økt og antatt fortsatt økende levetid, og det nye grunnlaget vil medføre økt avsetningsbehov for sikring av pensjonskassens påløpte pensjonsforpliktelser. Pr. 31.12.2013 er krav til økt premiereserve beregnet til 81.062 tusen kroner. Det er fortsatt usikkerhet om det endelige pensjonsregelverket for årskull født 1954 og senere (samordningsbestemmelser og levealdersjustering) og dermed også til denne beregningen av økt premiereserve. Minst 20% av økt avsetning skal dekkes av pensjonskassens egenkapital. Utover dette skal finansiering skje ved disponering av overskudd først for regnskapsårene 2012 og 2013 og om nødvendig deretter ved en opptrappingsplan 2014-2018 som skal godkjennes av Finanstilsynet. Disse retningslinjene om oppreservering har vært gitt i brev fra Finanstilsynet, mens de endelige og fullstendige bestemmelser om oppreservering fortsatt er uavklart. Pensjonskassens driftsresultat i 2012 og 2013 sammen med belastning av 20% egenkapital er tilstrekkelig til å dekke økt avsetning pr. 31.12.2013. Pensjonskassen har for 2013 disponert i overensstemmelse med Finanstilsynets retningslinjer, og med dette finansiert full avsetning i henhold til K2013 slik nedenstående tabell viser (all beløp i hele tusen kroner):

Post	Fra egenkapital (20%)	Fra driftsresultat (80%)	Til sammen
Økt reservekrav	16.212	64.850	81.062
Avsatt pr. 31.12.2012		-25.713	-25.713
Avsetning for 2013	-16.212	-39.137	-55.349
Gjenstående for 2014-2018	0	0	0

Avsatt premiereserve pr. 31.12.2013 er vist i nedenstående tabell (alle beløp i hele tusen kroner):

Post	Beløp
Netto premiereserve K2013	1.854.433
Erstatningsavsetning	44.274
Administrasjonsreserve	44.190
Tilsammen	1.942.897

Pensjonskassens samlede driftsresultat for 2013, før avsetninger og hensyntatt skatt, er 178.016 tusen kroner. Driftsresultatet i kollektivporteføljen ("teknisk regnskap") er gjort opp med et overskudd på 125.641 tusen kroner, hvorav 39.137 tusen kroner er avsatt som forhåndsreservering for økt avsetning knyttet til økt levetid, 40.000 tusen kroner er avsatt til tilleggsavsetning, 49.356 tusen kroner er tilført premiefondet og 1.952 tusen kroner er belastet

egenkapitalen. Overskuddet fremkommer etter at kursreguleringsfondet er økt med 2.129 tusen kroner. Driftsresultatet i selskapsporteføljen ("ikke-teknisk regnskap"), hensyntatt skatt, utgjorde 51.475 tusen kroner. Etter at egenkapitalen belastes for å dekke andel negativt teknisk resultat med 1.952 tusen kroner og med 16.212 tusen kroner for å dekke 20% andel oppreservering K2013, tilføres egenkapitalen 33.311 tusen kroner.

Ved premiefastsettelsen for 2014 er det tatt utgangspunkt i en beregnet premiekostnad, eksklusiv reguleringspremie, på 14,53 % (12,53 % + 2 %) av pensjonsgrunnlaget. I tillegg til den forskuddsberegnete premien vil det være behov for en "budsjettmessig beredskap" for reguleringspremie, som med antatt regulering på 4 % kan anslås å utgjøre omkring 8,6 % av pensjonsgrunnlaget. Den faktiske reguleringskostnaden vil være kjent først når lønns- og G-reguleringen er gjennomført.

Oslo, 26. mars 2014

Pål Lillevold
Aktuar

ARENDAL KOMMUNALE
PENSJONSKASSE

Rådhusgaten 10, Postboks 10, 4801 Arendal
www.akpensjon.no